
Zrůdy s lidskou tvář

Carol A. Davis

Úvod

Co přivede přívětivého bankovního úředníka k tomu, aby unášel malá děvčata? Co pudí jáhna k tomu, aby využíval a vraždil prostitutky? Proč uznávaný pilot aerolinek ubije manželku k smrti? Všichni muži i ženy, jejichž profily najdete na následujících stránkách, měli dobrá zaměstnání – jsou mezi nimi lékaři, duchovní, kriminalisté, policisté a učitelé –, ale všichni se dopustili zločinů. Většina spáchala vraždu, s výjimkou dvou z nich, kteří se spokojili s opakovaným extrémním zneužíváním dětí. Mladší vrazi byli vzorní žáci, u nichž okolí předpokládalo, že mají velikou šanci v životě uspět.

Kriminologové dříve vnímali násilí jako akt frustrace, často vyplývající z neschopnosti vyjádřit silné emoce – proto nezaměstnaný mladík napadne svou přítelkyni, nebo opilecký povalec tluče svoje rozjívené děti. Zároveň věřili, že si osoby, které nemají v zaměstnání žádný vliv, chladí ve svém volnu záhu na slabších obětech.

Takový názor při prvním pohledu na nejodpornější zločiny nedávné minulosti zdánlivě obstojí. Raymond Morris, o němž jsem psala v jedné ze svých dřívějších knih, si připadal při své práci v továrně ponižován, a tak ráno odcházel z domova v obleku a lhal příbuzným i sousedům o tom, kde pracuje. Jeho vztek pak vzkypěl a z Morrise se stal vražedný pedofil. Obdobně Peter Sutcliffe, Yorkshirský rozparovač s mnoha oběťmi, byl přesvědčen, že je příliš chytrý na to, aby řídil nákladní auto, a měl na své kabině ceduli s nápisem, že se uvnitř skrývá génius. Vřesovištní vrah Ian Brady se vnímal jako intelektuál a hnusil si práci úředníka, zatímco dělník Fred West vykládal každému, kdo byl ochotný ho poslouchat, že je školený potratář.

Na zaměstnání těchto mužů nebylo nic špatného, ale sami sebe brali jako nadřazené ostatním a vybíjeli si část frustrace v čím dál patologičtějším sexuálním životě. Navíc zjistili, že sledování obětí jim přináší vzrušení, které jim v pracovní době od devíti do pěti prostě chybělo.

Pachatelé v této knize zhruba spadají do několika kategorií. Zprvė jsou tu kořistnické osobnosti, které už od mládí věděly, že chtějí sexuálně obtěžovat ženy či děti, a vstoupily mezi duchovní v naději, že tak získají celoživotní morální oporu. Jenže nezískali. Jiní z těchto emocionálně narušených lidí nastoupili k policii, protože doufali, že se z nich stanou mimořádně dobří lidé. Další policisté, jako sadistický Gerard Schaefer nebo misogynní Craig Peyer, schválně vstoupili do sboru, aby lákali mladé ženy do svých smrtících pastí.

Někteří ze zde popisovaných pachatelů spadají do kategorie inteligentních lidí, které zásadně narušilo dětství. Ačkoliv si našli vážená místa od církevní organizátorky po právníka z Ivy League, v nitru zůstávali zlostinými a zanedbávanými dětmi s řadou neuspokojených potřeb.

Jedním z motivů, které se v knize objevují, je chamtivost, zejména v případě ďábelské profesionální pěstounky Eunice Spryové, která nechávala jednu z dívek ve svém opatrovnictví na kolečkovém křesle, ačkoliv uměla chodit, jen aby získala další dávky. Druhou pohnutkou byl sadismus. Chamtivost motivovala i policistku Antoinette Frankovou, která proměnila vzkvétající rodinnou restauraci v jatka, aby ukradla denní tržbu.

Svou roli sehrál i strach, jak dokazuje případ agenta FBI Marka Putnama, v zásadě slušného člověka, který přehnaně reagoval na výhrůžku milenky, že poví jeho manželce a zaměstnavateli o jejich vztahu, a zavraždil ji. Strach rovněž ovlivnil Stevena Riose, který se bál, že jeho milenec prozradí manželce, jaké jsou jeho skutečné sexuální preference, a obavy představovaly hlavní motiv Donnyho Tisona, studenta trestního práva, který pomohl svému otci, známému vrahovi, v úniku z vězení, protože se bál, že pokud jeho otec zůstane za mřížemi, stane se obětí jiného vězně.

Za několika vraždami stála extrémní žárlivost, konkrétně za zločiny Johna Tannera a Jean Harrisové, citlivých milovníků knih – na opačných koncích věkové škály –, kteří zavraždili své partnery. Šílenství zase motivovalo lékaře, jenž se přidal k náboženskému kultu a změnil se ve zpola vyhladovělého blázna, který se připravoval na přežití apokalypsy, a prohlubující se

duševní choroba přivedla cokevilleského šerifa Davida Younga k tomu, aby plánoval vybití celé školy dětí ve Wyomingu.

Ačkoliv si někteří ze sadistických dospělých vrahů zasluhují zemřít za mřížemi (a řada z těchto sériových vrahů už za nimi zemřela), tato kniha není prosta naděje: dva z nejmladších vrahů – a agent FBI ve středním věku – byli propuštěni a pokračují v úspěšných životech v novém prostředí. Jiní v patřičnou dobu získají možnost propuštění, ačkoliv jen čas odpoví na otázku, zda si zaslouží druhou šanci.

Porodní asistentka Norma Jean Armisteadová

Tato sestra byla sice vyškolená k tomu, aby ženám během těhotenství pomáhala, ale jedno dítě ukradla a druhé vyřízla z matčiny dělohy v zoufalém pokusu udržet si milence.

Krutý plán

V roce 1974 žila Norma Jean Armisteadová se svým milencem Charlesem Armisteadem a přijala jeho příjmení, ale on o ni ztrácel zájem a Norma se bála, že se vrátí ke své manželce. Řekl jí, že by chtěl syna, protože z manželství má jenom samé dcery, a Norma Jean, krátce po čtyřicítce, mu zamlčela, že před třinácti lety podstoupila hysterektomii, chirurgické odstranění dělohy. Měla dospělého syna a dceru z minulého vztahu, takže Charles neměl důvod pochybovat o její plodnosti. Také mu pravděpodobně nepřiznala, že před tím, než se stala zdravotní sestrou, strávila nějaký čas v texaské psychiatrické léčebně.

Toho podzimu mu Norma Jean sdělila, že je těhotná a že si je jistá, že půjde o chlapce. Jak ubíhaly měsíce, používala stále více vycpávek, aby to vypadalo, že jí roste břicho, a do postele nosila objemné prádlo. Ostatní sestry na jejím pracovišti Kaiser Permanente Hospital v Los Angeles věřily, že čeká se svým novým partnerem pozdní dítě.

Norma Jean potřebovala černé dítě nebo aspoň míšence, protože její milenec byl černoch, a tak když byla 30. září 1974 do nemocnice přijata šestadvacetiletá Mary Childsová v raných fázích porodu, Norma Jean se chopila šance. S mladší ženou se spřátelila a časně ráno jí injekčně vpravila do těla silná sedativa, takže Mary upadla do částečného bezvědomí. Kromě toho jí sestra podala i léky navozující porod. V jednu chvíli se Mary probrala a zjistila, že se nemůže hýbat, ale brzy znovu upadla do bezvědomí, porodila dítě a spala ještě mnoho hodin. Norma Jean mezitím vzala z márnice potracený plod o váze jednoho a půl kilogramu, položila ho Mary mezi nohy a odkráčela z nemocnice se zdravou holčičkou.

Odnese dítě, které pojmenovala Carrie, do jiné blízké nemocnice, kde oznámila, že porodila doma a nechala se lékařsky vyšetřit v nemocnici, kde je zaměstnaná jako sestra. Dodala, že podle jejího názoru nemocnice, do které nyní přišla, nabízí lepší poporodní péči, a proto přišla zaregistrovat porod právě sem. Zdravotníky její rozhodnutí překvapilo, ale zněla přesvědčivě, a tak vyplnili potřebné dokumenty.

Když se Mary Childsová konečně probrala k vědomí, lékaři jí sdělili, že kvůli její narkomanii jí dítě v děloze před týdnem zemřelo. Mary rozrušeně protestovala, že neužívala drogy a že ještě v porodnici cítila, jak dítě kope. Lékaři odpověděli, že se v ní mrtvý plod mohl přesouvat, ale ona namítala, že šlo o její třetí těhotenství, takže pozná kopání. Lékaři dodali, že měla v krvi obrovské množství sedativ – netušili, že je pacientce injekčně vstříkla jejich vlastní sestra. Mary, tvrdě pracující asistentka v obchodě s potravinami, je upozornila, že při přijímání do nemocnice podstoupila krevní test, podle kterého v sobě žádné drogy neměla, a že lékaři odhadovali hmotnost jejího dítěte na necelé čtyři kilogramy, ne kilo a půl, jak vážil mrtvý plod, který podle nich porodila. Lékař navíc zaznamenal tlukot srdce plodu, který Mary sama viděla na monitoru. Navzdory mnoha rozporům nemocnice prohlásila, že si Mary odmítá připustit potrat, a poslala ji domů.

Brutální vražda

Norma Jean mezitím předvedla Charlesovi jeho novou dceru, ale Charles byl zklamán, že nejde o syna, a vztah znovu čelil problémům. Norma Jean, nyní již čtyřiačtyřicetiletá, se začala rozhlížet po další těhotné oběti a brzy

se spřátelila se šestadvacetiletou Kathryn Viramontesovou, která v sobě nosila dítě svého přítele.

16. května 1975 Norma Jean na mladou ženu zaútočila, když seděly v Kathrynině bytě, a injekčně jí aplikovala lék způsobující ochrnutí svalů. Zalepila Kathryn ústa, podřízla jí hrdlo a rozřízla ji od pupku ke stydké kosti, čímž v podstatě podomácku provedla císařský řez. Nešťastná matka brzy podlehla ztrátě krve.

Norma Jean odnesla chlapce do nedaleké nemocnice, kde opět odmítla lékařské vyšetření s tím, že je v pořádku, a chtěla jen zaregistrovat porod, ale dítě mělo mírnou horečku a místní sestra jí ho odebrala k ošetření. Mezitím bylo objeveno krvavé tělo Kathryn Viramontesové, z jehož stavu bylo zřejmé, že jí někdo vyřízl z dělohy dítě. Detektivové se spojili s nejbližšími nemocnicemi a zjistili, že v jedné z nich je Norma Jean a chová se podezřele. Lékař, který trval na tom, že ji prohlédne, zjistil, že nemá dělohu ani děložní čípek, takže nemohla porodit toto dítě ani dceru, která se jí údajně narodila minulý rok.

Detektivové šli k ní domů a zjistili, že o dceru Mary Childsově, nyní osmiměsíční, pečuje jedna z Norminých dospělých příbuzných. Opožděně vrátili dítě skutečné matce a zmučená Mary Childsová pak zažalovala nemocnici za to, že původně odmítla vyšetřit, co se doopravdy stalo. Získala 275 000 dolarů a její malá dcerka 100 000 dolarů.

Tímto případem byl volně inspirován film *Empty Cradle (Prázdná kolébka, 1993)*, v němž hraje vražednou sestru ultraštíhlá a atraktivní Kate Jacksonová, zatímco skutečná Norma Jean Armisteadová měla nadváhu a vypadala jako matrána. Matka ukradeného dítěte ve filmu je běloška, zatímco skutečná matka byla černá. Milenec Normy Jean Charles je rovněž ztvárněn jako běloch a ve filmu stále žije s nic netušící manželkou a dětmi. Kate Jacksonová nicméně přesně vykresluje náhlé zvraty nálady a hysterii, jež hraniční osobnosti jako Norma Jean Armisteadová vykazují v reálném životě.

Motiv

Romantici často věří, že žena, která ukradne dítě, jedná pod vlivem mateřských instinktů, ale Norma Jean porodila dvě vlastní děti a s oběma dospělými potomky měla neurované vztahy. Před mnoha lety prošla hysterickými, takže její biologické hodiny jednoduše netikaly, a po krádeži dítěte

Mary Childsově s ním netrávila příliš mnoho času. Navíc chtěla syna, protože doufala, že si tím vytvoří pouto s čím dál lhostejnějším milencem Charlesem – jejich vztah mohlo stejně tak udržet štěně nebo kotě, kdyby o ně stál. Vzhledem ke své hraniční osobnosti vnímala oběti jako vedlejší škody a nikdy nedala najevo, že si plně uvědomuje hrůznost svých činů.

Pokračující protesty

V čase psaní těchto řádků žije Norma Jean Jacksonová (vrátila se ke svému skutečnému příjmení) v ženském nápravném zařízení v kalifornském Chowchille. Je jí přes osmdesát, trpí srdeční chorobou, následky mrtvice a artritidou a věří, že by měla být propuštěna nebo přinejmenším přesunuta do domu na půli cesty. Její podporovatelé upozorňují na to, že Norma Jean užívá deset léků na předpis denně, a říkají, že za své zločiny už zaplatila, ale její odpůrci připomínají hrůznost Kathryniny vraždy a skutečnost, že okradla mladou matku možná o víc než padesát let života a Mary Childsově způsobila nevýslovnou bolest.

Přeložil Zdík Dušek